

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XII — Nr. 133

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 28 martie 2000

SUMAR

	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 229 din 14 decembrie 1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 954 din Codul civil.....	1-3
Decizia nr. 3 din 18 ianuarie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 13/1998 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă.....	4-6
Decizia nr. 12 din 25 ianuarie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, republicată.....	6-8

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 229 din 14 decembrie 1999

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 954 din Codul civil

Lucian Mihai — președinte
Costică Bulai — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Ioan Muraru — judecător
Nicolae Popa — judecător
Lucian Stângu — judecător
Florin Bucur Vasilescu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător
Paula C. Pantea — procuror
Claudia Miu — magistrat-asistent șef

de Primăria Orașului Ocna Mureș în Dosarul nr. 3.037/1998 al Judecătorei Aiud.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, arătând, în esență, că principiul constituțional al egalității nu este aplicabil în cauză. Astfel, egalitatea în fața legii, în sensul avut în vedere de Constituție și confirmat prin jurisprudența Curții Constituționale poate fi invocată de persoane aflate în situații identice, ceea ce nu este cazul în speță. Nu există o situație identică între persoane care au încheiat acte juri-

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 954 din Codul civil, excepție ridicată

dice sub imperiul unor vicii de consimțământ diferite. Or, în cazul viciilor de consimțământ, legiuitorul a decis că pot atrage anularea actului juridic: eroarea, în formele la care se referă art. 954 din Codul civil, dolul, violența și leziunea. În concluzie, susține că legiuitorul este suveran să reglementeze condițiile în care anumite atingeri aduse libertății consimțământului pot sau nu să conducă la anulabilitatea actului juridic respectiv.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 1 aprilie 1999 a Judecătorei Aiud, pronunțată în Dosarul nr. 3.037/1998 al acelei instanțe, Curtea Constituțională a fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 954 din Codul civil, excepție ridicată de Primăria Orașului Ocna Mureș, județul Alba. Obiectul dosarului îl constituie acțiunea în anulare a unui contract de vânzare-cumpărare a unor bunuri imobile, întrucât unul dintre elementele esențiale ale contractului, și anume consimțământul cu privire la prețul vânzării, a fost viciat de eroare.

În motivarea excepției se susține că dispozițiile art. 954 din Codul civil sunt neconstituționale, întrucât prevederile sale sunt limitative, permițând invocarea viciului de consimțământ doar în cazurile expres prevăzute de textul menționat, iar nu „în toate reprezentările false ale realității, în care ar cădea cineva, cu ocazia încheierii unui act juridic civil, cu privire la orice element al contractului“. Astfel, se susține în continuare, se creează o discriminare între cei care pot invoca eroarea, întrucât se încadrează în ipoteza prevăzută la art. 954 din Codul civil, și cei care nu o pot invoca, pentru că nu se încadrează în aceeași ipoteză, deși atât unii, cât și ceilalți pot să fie victimele unor false reprezentări cu privire la oricare dintre elementele contractului, cu ocazia încheierii lui. Or, din moment ce prețul este un element esențial al contractului, autorul excepției consideră că părțile contractante pot fi în eroare cu privire la acesta. Altminteri, ar trebui ca acest viciu de consimțământ să fie supus regulilor de la leziune.

Se arată că textul de lege criticat este neconstituțional, întrucât creează o discriminare între persoanele care pot invoca eroarea ca viciu de consimțământ (respectiv cei care au fost în eroare asupra identității ori calităților persoanei) și cei care nu o pot invoca (respectiv cei care au fost în eroare asupra contravalorii economice a contraprestației). Astfel, neprevăzând invocarea erorii relative la prețul contractului și nici leziunea, pentru că ea se referă numai la actele minorului, dispozițiile art. 954 din Codul civil sunt în contradicție cu prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție. În final se solicită să se constate neconstituționalitatea dispozițiilor art. 954 din Codul civil „cel puțin referitor la necuprinderea în conținutul erorii — viciu de consimțământ — a ipotezei în care acesta se referă la prețul unui contract, când acest preț este stabilit de o terță persoană“.

Judecătoria Aiud și-a exprimat opinia în sensul că excepția este neîntemeiată, deoarece textul constituțional invocat are în vedere o egalitate în fața legii, care presupune că „în fața unei situații juridice date, toți cetățenii beneficiază de același tratament legal“. Prin urmare, arată instanța, aprecierea egalității sau inegalității cetățenilor în fața legii se face prin raportarea lor la o anumită situație

juridică, și nu prin raportarea comparativă la situații juridice distincte“.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și putea exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

În punctul său de vedere președintele Camerei Deputaților arată că dispozițiile art. 954 din Codul civil nu contravin art. 16 alin. (1) din Constituție, având în considerare, pe de o parte, că în legislația noastră leziunea are un domeniu restrâns de aplicare, iar pe de altă parte, că egalitatea în fața legii poate fi invocată de persoane aflate în situații juridice identice, ceea ce nu este cazul în speță. Se precizează că, în situații în care eroarea nu poate fi invocată spre a repara consecințele lezionale ale unui contract, există alte mijloace juridice care pot servi în acest scop, cum ar fi: anularea bazată pe dol, nulitatea decurgând din cauza ilicită ori imorală, o acțiune în daune întemeiată pe un contract.

În punctul de vedere al Guvernului se susține că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată pentru că, în esență, prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție nu sunt încălcate prin art. 954 din Codul civil. „Eroarea constituie o cauză de ineficacitate a contractului doar atunci când privește unul dintre elementele strict prevăzute de lege. Or, legea nu prevede între aceste cazuri și pe acela al disproporției vădite între contraprestații, pentru aceste situații existând alte posibilități de apărare a dreptului încălcat.“ Se mai consideră că, exprimând disproporția vădită între contraprestațiile ce rezultă dintr-un contract, leziunea „constituie prin ea însăși o cauză de anulabilitate doar atunci când actul încheiat îndeplinește următoarele condiții: este un act de administrare pentru a cărui validitate nu se cere autorizarea prealabilă a autorității tutelare, a fost încheiat de un minor între 14 și 18 ani fără încuviințarea ocrotitorului legal“ și care nu l-a ratificat expres sau tacit după ce a devenit major. Este anulabil, chiar și fără leziune, contractul încheiat de o persoană incapabilă. Sunt anulabile astfel de contracte, întrucât operează „prezumția că în cazul acestei categorii de persoane discernământul este incomplet format și aptitudinea de apreciere diminuată. De aceea, lezionarea unei persoane cu capacitatea de exercițiu restrânsă poate constitui o cauză de nulitate chiar și în cazul lipsei de echivalență între preț și valoarea reală a lucrului“. Pentru persoanele cu capacitate de exercițiu deplină însă, spre a atrage nulitatea actului, nu este suficientă disproporția vădită între contraprestații. Se menționează în final că lipsa unui preț sincer și serios la încheierea contractului de vânzare-cumpărare poate atrage nulitatea actului, dar nu în temeiul art. 954 din Codul civil, ci în temeiul art. 1295 din același cod.

Președintele Senatului nu a comunicat punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Președintelui Camerei Deputaților și Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile verbale și concluziile scrise ale autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională este competentă să soluționeze excepția cu care a fost legal sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 954 din Codul civil, care au următorul cuprins:

„Eroarea nu produce nulitate decât când cade asupra substanței obiectului convenției.

Eroarea nu produce nulitate când cade asupra persoanei cu care s-a contractat, afară numai când considerația persoanei este cauza principală, pentru care s-a făcut convenția.“

Autorul excepției consideră că această dispoziție legală încalcă prevederile constituționale cuprinse în art. 16 alin. (1), potrivit cărora *„Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări“*. În opinia sa, dispozițiile art. 954 din Codul civil creează o inegalitate care privește, pe de o parte, persoanele care pot invoca eroarea ca viciu de consimțământ, și anume acelea care au fost în eroare cu privire la substanța obiectului actului juridic sau cu privire la identitatea ori la calitățile persoanei cu care s-a contractat, și pe de altă parte, persoanele care nu o pot invoca pentru că eroarea lor poartă asupra contravalorii economice a contraprestației.

Din examinarea dispozițiilor legale criticate Curtea reține că dispozițiile art. 954 din Codul civil nu sunt contrare principiului egalității dintre cetățeni, întrucât ele nu sunt de natură să genereze o stare de inegalitate. Curtea Constituțională, în jurisprudența privind egalitatea dintre cetățeni, a statuat în mod constant că *„principiul egalității nu înseamnă uniformitate, așa încât, dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, la situații diferite tratamentul juridic nu poate fi decât diferit“*. În acest sens sunt, de exemplu, deciziile Curții Constituționale nr. 70 din 15 decembrie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 27 decembrie 1993, și nr. 175 din 4 noiembrie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 11 din 13 ianuarie 2000.

În cazul viciilor de consimțământ Curtea observă că legiuitorul a decis că anularea actului juridic poate fi atrasă de eroare, în formele prevăzute la art. 954 din Codul civil, dolul, violența și leziunea. De vreme ce, potrivit prevederilor art. 1157 din Codul civil, aplicate în condițiile art. 25

alin. 1 și 2 din Decretul nr. 32/1954 pentru punerea în aplicare a Codului familiei și a Decretului privind la persoanele fizice și persoanele juridice, leziunea este caracterizată ea însăși ca fiind un viciu de consimțământ, oricât de restrânsă i-ar fi sfera de aplicare, condițiile în care leziunea operează nu pot fi căutate în reglementarea dată prin lege erorii ca viciu de consimțământ. Este de observat, așadar, că nu există o situație identică între persoane care au încheiat un act juridic sub imperiul unor vicii de consimțământ diferite.

Curtea mai reține că autorul excepției privește global și nediferențiat chiar și cauzele ce pot provoca diferitele vicii de consimțământ, cum este, de exemplu, faptul că de cele mai multe ori eroarea asupra substanței obiectului convenției se concretizează într-o disproporție gravă între valoarea prestațiilor participanților la contract, caz în care acțiunea în anulare este posibilă.

Pentru considerentele expuse mai sus Curtea constată că dispozițiile legale criticate nu determină violarea principiului constituțional al egalității între subiectele de drepturi și obligații civile, astfel încât legiuitorul este suveran să reglementeze, potrivit politicii sale legislative, condițiile în care atingerile mai mici sau mai importante, aduse consimțământului la încheierea unor acte juridice, pot sau nu pot să conducă la anulabilitatea actului juridic.

De altfel, însuși autorul excepției, făcând distincție între ipotezele avute în vedere de art. 954 din Codul civil, a precizat că principiul constituțional al egalității nu este încălcat de dispozițiile acestui text, ci de interpretarea sa doctrinară. Potrivit competenței sale, care este strict și limitativ prevăzută la art. 144 lit. c) din Constituție și la art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea poate exercita controlul de constituționalitate numai cu privire la o lege sau o ordonanță în vigoare sau la dispoziții cuprinse în acestea, iar nu și asupra constituționalității interpretării lor doctrinare.

În fine, Curtea reține că și în ipoteza în care critica ar fi fost întemeiată, în cazul în care s-ar fi constatat crearea unor inegalități prin dispozițiile art. 954 din Codul civil, Curtea Constituțională nu ar putea să adauge noi ipoteze la cele cuprinse de legiuitor în textul respectiv, pentru că aceasta ar avea semnificația unei ingerințe în actul de legiferare.

Față de motivele arătate mai sus, în temeiul art. 58 alin. (1), al art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 954 din Codul civil, excepție ridicată de Primăria Orașului Ocna Mureș în Dosarul nr. 3.037/1998 al Judecătorei Aiud.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 14 decembrie 1999.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Magis ut essent, sed
Claudia Miu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 3
din 18 ianuarie 2000referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 13/1998
privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Laurențiu Cristescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 13/1998 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă, excepție ridicată de Mariana Moldovan în Dosarul nr. 1.160/1999 al Tribunalului Sibiu.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public arată că neaprobarea de către Parlament a unei ordonanțe în sesiunea în care a fost depusă nu este de natură să conducă la anularea acesteia. Aprobarea sau respingerea ordonanțelor se face prin lege, neexistând încă o prevedere legală care să impună un termen în care acestea să fie discutate de Parlament. Solicită respingerea excepției ca fiind nefondată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Tribunalul Sibiu, prin Încheierea din 4 octombrie 1999, pronunțată în Dosarul nr. 1.160/1999, a dispus sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a Ordonanței Guvernului nr. 13/1998 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă, excepție ridicată de Mariana Moldovan.

Autorul excepției consideră că Ordonanța Guvernului nr. 13/1998 este neconstituțională în ansamblul ei, invocând mai multe motive pe care le raportează la dispoziții din Constituție, astfel:

1. ordonanța încalcă prevederile art. 114 alin. (1) din Constituție, întrucât reglementează un domeniu care face obiectul legii organice;

2. ordonanța criticată a devenit neconstituțională și pentru faptul că nu a fost aprobată încă de Parlament, deși au trecut 2 ani de la data adoptării ei. Curtea Constituțională, susține autorul excepției, a constatat prin mai multe decizii abrogarea unor dispoziții legale. Tot astfel poate constata și petiționarea ordonanței neaprobată de Parlament în sesiunea în care a fost depusă. Prin menține-

rea în vigoare a ordonanței în aceste condiții au fost încălcate: dispozițiile art. 58 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora Parlamentul este unica autoritate legiuitoare; dispozițiile art. 114 alin. (5), care prevăd că aprobarea sau respingerea ordonanțelor se face prin lege; dispozițiile art. 113, potrivit cărora legiferarea fără votul Parlamentului se poate face numai în cazul angajării răspunderii Guvernului, precum și dispozițiile art. 77 alin. (2) și ale art. 113 alin. (4) din legea fundamentală, deoarece Președintele României este privat astfel de posibilitatea de a cere Parlamentului reexaminarea legii;

3. dispozițiile ordonanței, potrivit cărora hotărârile judecătorești pronunțate la fond și în apel trebuie motivate doar dacă sunt atacate, încalcă prevederile art. 126 din Constituție, referitoare la publicitatea ședințelor de judecată, pentru că, nemotivându-se hotărârea, nu se întocmește nici practica, iar dezbaterile „nu sunt nicăieri consemnate”. În acest fel „Dosarul nu devine doar secret, dar se exclude și orice posibilitate de a se afla cum s-au desfășurat dezbaterile la fond și care au fost considerentele instanței pentru a pronunța o anumită hotărâre”;

4. normele procedurale modificate sau introduse prin ordonanța criticată încalcă în opinia autorului excepției și prevederile art. 31 alin. (1) și (2) din Constituție, referitoare la dreptul de acces la informații de interes public, întrucât, în lipsa motivării sentinței, nimeni nu poate fi „informat corect asupra unor elemente esențiale dintr-un dosar”;

5. dispozițiile ordonanței, potrivit cărora motivarea hotărârilor pronunțate la fond sau în apel se comunică doar în cazurile în care au fost atacate cu apel sau cu recurs, încalcă și principiul accesului liber la justiție, consacrat prin art. 21 din Constituție, „deoarece nu există acces la cunoașterea considerentelor hotărârii decât cu obligația de a ataca hotărârea”;

6. autorul excepției mai susține că prevederile legale criticate încalcă și dispozițiile art. 47 din Constituție, referitoare la dreptul de petiționare, având în vedere că „pentru dreptul elementar de a cunoaște motivarea unei hotărâri împlicinatul este obligat să petiționeze, adică să declare o cale de atac”.

Exprimându-și opinia, instanța a apreciat că excepția ridicată este nefondată și a propus respingerea ei, întrucât ordonanța criticată s-a adoptat pe baza legii de abilitare, iar prin dispozițiile ei „nu s-au încălcat în nici un mod drepturile fundamentale ale cetățeanului, ci, dimpotrivă, se asigură tuturor cetățenilor nemulțumiți de hotărârile judecătorești posibilitatea de a cunoaște motivele pentru care s-au pronunțat respectivele hotărâri”.

În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale

Parlamentului și Guvernului spre a-și exprima punctele de vedere asupra excepției ridicate.

În punctul de vedere al Guvernului se arată că art. 72 alin. (3) din Constituție prevede majoritatea domeniilor care sunt supuse reglementării prin lege organică. Din cuprinsul prevederilor acestui text, precum și din celelalte dispoziții constituționale nu rezultă că reglementările referitoare la procedura civilă, în ansamblul lor, fac parte din domeniul legilor organice. Referitor la susținerea autorului excepției, în sensul că ordonanțele neaprobată într-un anume termen de Parlament sunt perimate, se arată că, potrivit art. 114 alin. (1)–(3) din Constituție, aceste acte normative rămân fără efect numai în cazul în care nu sunt depuse spre aprobare la Parlament în termenul prevăzut de legea de abilitare. În ceea ce privește susținerea autorului excepției că prevederile Ordonanței Guvernului nr. 13/1998 nu ar respecta principiul accesului liber la justiție, consacrat de art. 21 din Constituție, se arată că prin dispoziții exprese ordonanța asigură exercitarea drepturilor părților în proces, prin comunicarea în anumite termene atât a soluției pronunțate, cât și a motivelor hotărârii. În concluzie, se apreciază că excepția de neconstituționalitate a Ordonanței Guvernului nr. 13/1998 este nefondată.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, susținerile autorului excepției, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În conformitate cu prevederile art. 144 lit. c) din Constituție și ale art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională este competentă să se pronunțe asupra excepției de neconstituționalitate ridicate, cu care a fost legal sesizată.

Excepția de neconstituționalitate privește dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 13/1998 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă. Autorul excepției a invocat mai multe motive de neconstituționalitate a acestui act normativ, pe care le-a raportat la diferite dispoziții din legea fundamentală.

a) Referitor la primul motiv invocat, potrivit căruia prin adoptarea Ordonanței nr. 13/1998 Guvernul a emis o reglementare ce ține de domeniul legilor organice, încălcând astfel dispozițiile art. 114 alin. (1) din Constituție, care prevăd că „Parlamentul poate adopta o lege specială de abilitare a Guvernului pentru a emite ordonanțe în domenii care nu fac obiectul legilor organice”, Curtea Constituțională a constatat în jurisprudența sa că legea fundamentală nu a instituit obligația ca reglementările în materie de procedură civilă să se stabilească prin lege organică. Astfel alin. (3) al art. 125 din Constituție prevede: „Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege”; nu se precizează însă că legea respectivă trebuie să fie organică, astfel cum s-a procedat prin alte texte atunci când s-a considerat necesar. În acest sens, în Decizia nr. 61 din 20 aprilie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I,

nr. 222 din 20 mai 1999, Curtea Constituțională a reținut că, „potrivit sistemului Constituției din 1991, calificarea legilor ca fiind organice se face expres prin textele constituționale și nu pe cale de interpretare. Art. 72 alin. (3) din Constituție prevede majoritatea domeniilor care sunt supuse reglementării prin lege organică. Atât în acest text, cât și în celelalte articole ale Constituției, în care se specifică necesitatea adoptării de legi organice, nu se prevede că procedura civilă este supusă reglementării prin asemenea legi”.

Considerentele deciziei citate sunt valabile și în prezenta cauză, neintervenind nici un element nou care să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții.

b) Susținerea autorului excepției, potrivit căreia ordonanța neaprobată în sesiunea parlamentară în care a fost depusă trebuie considerată neconstituțională și inaplicabilă, nu se întemeiază pe nici o prevedere constituțională. Conform dispozițiilor art. 114 alin. (3) din Constituție ordonanțele se supun aprobării Parlamentului în termenul prevăzut în legea de abilitare, iar potrivit dispozițiilor, alin. (5), aprobarea sau respingerea ordonanței se face printr-o lege, dar nicăieri nu se prevede vreun termen în care Parlamentul este obligat să se pronunțe cu privire la ordonanțele ce i-au fost supuse spre aprobare.

Stabilirea datei la care vor fi discutate ordonanțele ține de organizarea internă a Camerelor Parlamentului, iar în art. 61 alin. (1) teza întâi din Constituție se prevede că „Organizarea și funcționarea fiecărei Camere se stabilesc prin regulament propriu”.

c) Prevederile art. 77 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora: „Înainte de promulgare, Președintele poate cere Parlamentului, o singură dată, reexaminarea legii”, nu au incidență în cauză, întrucât acestea se referă la legi, iar ordonanțele își produc efectele proprii până când sunt aprobate sau respinse prin lege.

d) De asemenea, sunt nefondate susținerile referitoare la încălcarea prevederilor art. 113 din Constituție, întrucât angajarea răspunderii de către Guvern pentru un proiect de lege, reglementată prin acest text constituțional, nu are nici o incidență în cauză și nu are nimic comun cu reglementarea delegării legislative prin abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe.

e) Motivarea sau nemotivarea hotărârilor nu are nici o înrâurire asupra respectării principiului privind caracterul public al ședințelor de judecată, consacrat în art. 126 din Constituție, care prevede: „Ședințele de judecată sunt publice, afară de cazurile prevăzute de lege.” Acest principiu vizează timpul și locul desfășurării ședințelor de judecată, iar nu și documentele întocmite în timpul acestora. Consemnarea dezbaterilor, formele și modalitățile acestora sunt probleme de procedură, care, potrivit prevederilor art. 125 alin. (3) din Constituție, sunt stabilite de lege.

f) Înlăturarea obligației de a motiva hotărârile, dacă acestea nu sunt atacate cu apel sau recurs, nu îngrădește în nici un fel exercitiul dreptului de acces la informații de interes public și, prin urmare, nu încalcă art. 31 alin. (1) din Constituție, care prevede: „Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.” Datele ce rezultă din dosarele atâte în

curs de judecată la instanțe nu sunt, în general, destinate publicității, dar soluțiile pronunțate pot fi aduse la cunoștință publică prin orice mijloace legale. Toate părțile procesului, indiferent de calitatea lor, au acces nelimitat la actele dosarului.

g) Necomunicarea motivării hotărârilor neatacate cu apel sau cu recurs nu îngrădește accesul liber la justiție și nu contravine prevederilor art. 21 din Constituție, potrivit cărora: „(1) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime. (2) Nici o lege nu poate îngrădi exercitarea acestui drept.” Toate părțile procesului iau cunoștință despre modul de soluționare a acestuia și își pot exprima nemulțumirea față de soluția instanței de judecată prin exercitarea căilor de atac. Partea nemulțumită, luând cunoștință despre hotărârea pronunțată, o poate ataca cu apel sau cu recurs într-un termen rezonabil, după care i se comunică și considerentele hotărârii, pe baza cărora, tot într-un termen rezonabil, poate motiva propriul apel sau recurs, combătând motivele avute în vedere de instanță.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 13/1998 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă, excepție ridicată de Mariana Moldovan în Dosarul nr. 1.160/1999 al Tribunalului Sibiu.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 18 ianuarie 2000.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Laurențiu Cristescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA NR. 12

din 25 ianuarie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, republicată

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, republicată, excepție ridicată de Sebastian Negoșanu în Dosarul nr. 3.011/1999 al Tribunalului Buzău — Secția civilă.

La apelul nominal au lipsit autorul excepției și Societatea Comercială „Foraj Sonde” — S.A. din localitatea Berca, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției, susținând că, potrivit dispozițiilor art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, coroborat cu alin. (6) al aceluiași articol, excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă atunci când actul normativ atacat nu mai este în vigoare, în cauză Legea nr. 32/1991 fiind abrogată prin Ordonanța Guvernului nr. 73/1999 privind impozitul pe venit.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 8 septembrie 1999, pronunțată în Dosarul nr. 3.011/1999, Tribunalul Buzău — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, republicată, excepție ridicată de Sebastian Negoșanu. Autorul excepției consideră că art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991, republicată, potrivit căruia sunt scutiți de plata impozitului pe salariu numai deținătorii titlului de *Luptător pentru Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989*, conferit prin brevet, este neconstituțional, întrucât, în conformitate cu dispozițiile art. 94 lit. a) din Constituție, Președintele României conferă decorații și titluri de onoare și nu drepturi de natura și esența scutirilor de plata impozitului pe salariu. Calitatea de *Luptător pentru Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989*, se arată în continuare, „este acordată în baza certificatului care este singurul în măsură să ateste această calitate și care, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 566/1996, a fost eliberat, urmărindu-se o anumită procedură și având înscris pe el toate drepturile acordate”.

Instanța de judecată, nesocotind prevederile art. 23 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, republicată, nu și-a exprimat opinia asupra excepției de neconstituționalitate. În temeiul dispozițiilor legale menționate, precum și în conformitate cu art. 15 din regulamentul său de organizare și funcționare, Curtea Constituțională a solicitat Tribunalului Buzău — Secția civilă completarea Încheierii de sesizare din 8 septembrie 1999 cu opinia sa, dar aceasta nu a dat curs acestei solicitări.

În temeiul art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională a comunicat încheierea de sesizare președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

În punctul de vedere al Guvernului se consideră că „excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, republicată, este neîntemeiată. Potrivit art. 2 din Legea nr. 42/1990 pentru cinstirea eroilor-martiri și acordarea unor drepturi urmașilor acestora, răniților, precum și luptătorilor pentru victoria Revoluției din decembrie 1989, republicată, titlul de *Luptător pentru Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989* s-a instituit în semn de prețuire și recunoștință pentru cei care au fost răniți în luptele pentru victoria Revoluției din decembrie 1989, constituind titlu de onoare în sensul art. 94 lit. a) din Constituție. Faptul că la art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991, republicată, se

precizează că titlul de *Luptător pentru Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989* trebuie să fie atestat prin brevet nu contravine textului art. 94 lit. a) din legea fundamentală, întrucât aceste titluri de onoare se acordă numai în condițiile legii, iar potrivit art. 5 alin. 2 din Legea nr. 42/1990, republicată, atestarea prin brevet a titlului de *Luptător pentru Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989* constituie o condiție de validitate a acestui titlu de onoare”.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată.

Obiectul excepției îl constituie dispozițiile art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 12 august 1996, având următorul cuprins: „Sunt scutite de plata impozitului prevăzut de prezenta lege următoarele categorii de persoane: [...] e) urmașii eroilor-martiri ai Revoluției, precum și deținătorii titlului de *Luptător pentru Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989*, conferit prin brevet, pentru veniturile realizate, în cadrul funcției de bază.”

Autorul excepției consideră că această dispoziție legală este neconstituțională, deoarece încalcă art. 94 lit. a) din Constituție, conform căruia „Președintele României îndeplinește și următoarele atribuții:

a) conferă decorații și titluri de onoare”.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională constată că Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii a fost abrogată expres, începând cu 1 ianuarie 2000, prin Ordonanța Guvernului nr. 73/1999 privind impozitul pe venit, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 419 din 31 august 1999. Dispozițiile art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, republicată, nu au fost preluate în conținutul noii reglementări.

Față de această situație Curtea Constituțională reține că, deși inițial, atunci când instanța de judecată a sesizat Curtea Constituțională — și anume la 8 septembrie 1999, excepția de neconstituționalitate privea o dispoziție legală în vigoare, ulterior această dispoziție a fost abrogată, împrejurare în care excepția de neconstituționalitate a devenit inadmisibilă în temeiul art. 23 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, republicată, care permite Curții Constituționale să decidă, astfel cum prevede alin. (1) al aceluiași text legal, numai „asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unor dispoziții dintr-o lege sau ordonanță în vigoare [...]”.

În consecință, Curtea Constituțională constată că nu se poate exercita controlul de constituționalitate a unor dispoziții legale abrogate și de aceea se impune respingerea excepției de neconstituționalitate ca devenită inadmisibilă.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, republicată, excepție ridicată de Sebastian Negoșanu în Dosarul nr. 3.011/1999 al Tribunalului Buzău — Secția civilă, constatând că excepția a devenit inadmisibilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 25 ianuarie 2000.

PREȘEDINTE,
prof. univ. dr. **Ioan Muraru**

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, telefon 411.58.33.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro